

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2018/959,

14. märts 2018,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad sellise hindamismetoodika kindlaksmääramist, mille alusel pädevad asutused lubavad krediidasutustel kasutada operatsiooniriski puhul täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 312 lõike 4 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Operatsiooniriski omavahendite nõuete puhul on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 312 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud, et pädevad asutused lubavad krediidasutustel kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid (edaspidi „AMA“), mille aluseks on nende enda operatsiooniriski mõõtmise süsteemid, kui nad täidavad kõiki kõnealuses artiklis sätestatud kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid nõudeid kogu aeg. Seega ei ole hindamine seotud üksnes alge taotlusega, mille krediidasutus esitab AMA kasutamise loa saamiseks, vaid sellist hindamist tehakse pidevalt.
- (2) Krediidasutuse AMA raamistiku erinevaid elemente ei tuleks käsitleda eraldi, vaid pigem tuleks neid läbi vaadata ja hinnata läbipõimunud elementide pakettina, nii et pädevad asutused on veendunud, et raamistiku iga osa vastab nõuetele.
- (3) Pädevad asutused ei tohiks hinnata krediidasutuse vastavust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 312 lõike 4 punkti a ja b kohastele AMA kasutamise nõuetele täpselt ühesugusel viisil. Hinnatavate elementide laad sõltub hindamise liigist, mis omakorda sõltub esitatud taotluse liigist. Pädevad asutused peavad sellist vastavust hindama juhul, kui krediidasutus esimest korda taotleb AMA kasutamise luba, kui krediidasutus taotleb luba AMA laiendamiseks vastavalt heakskiidetud järkjärgulisele rakenduskavale, kui krediidasutus taotleb luba laiendada või muuta AMAt, mille kasutamiseks talle on antud luba, ja kui krediidasutus taotleb luba pöörduda tagasi lihtsamate meetodite kasutamise juurde vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 313. Lisaks peavad pädevad asutused pidevalt läbi vaatama AMA kasutamist krediidasutuste poolt. Seega peaksid pädevad asutused hindama krediidasutuse vastavust AMA kasutamise nõuetele kooskõlas asjaomase hindamismetoodika kohaselt hinnatavate elementide laadiga.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL ⁽²⁾ artikli 85 lõikega 1 on ette nähtud, et krediidasutused kirjeldavad operatsiooniriski seoses operatsiooniriskile avatuse hindamise ja juhtimise põhimõtete ja protsesside

⁽¹⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

rakendamiseks. Määruses (EL) nr 575/2013 on sätestatud operatsiooniriski määratlus, mis hõlmab nii õiguslikku kui ka mudeliriski. Direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 kohaselt on mudelirisk potentsiaalne kahju, mida võib kanda vigade tõttu sisemudelite väljatöötamisel, rakendamisel või kasutamisel, kuid mis ei hõlma potentsiaalset kahju, mis tuleneb mudeliriskipõhise hindamise korrigeerimisest, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 105, mis käsitleb usaldusväärse hindamise nõudeid, või komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2016/101, ⁽¹⁾ ja mis ei kajasta võimaliku vale hindamismetoodika kasutamise seotud mudeliriski, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 105 lõikes 13. Samuti ei ole määruses (EL) nr 575/2013 kindlaks määratud, kuidas peaksid pädevad asutused kontrollima vastavust nõudele kajastada mis tahes operatsiooniriski, mis on seotud õigusliku riskiga ja mudeliriskiga. Seepärast peaksid sellist kajastamist käsitlema eeskirjad, millega määratakse kindlaks metoodika, mida pädevad asutused kasutavad selle hindamisel, kas krediidasutus või kasutada AMAt.

- (5) Samuti tuleb ühtlustada järelevalvealaseid lähenemisviise seoses operatsiooniriski korrektse kajastamisega finantstehingutes, sealhulgas tururiskiga seotud tehingutes, kuna kõnealuste tehingute operatsioonirisk on osutunud märkimisväärseks ja selle tegureid, mis tavaliselt on mitmetahulised, ei pruugita liidus sellisena ühetaoliselt tuvastada ja kajastada.
- (6) Nõuded, mida tuleb krediidasutuse üld- ja riskijuhtimise raamistikus järgida, on sätestatud direktiivi 2013/36/EL artiklis 74 ja määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 321. Selle tulemusel peaks AMA hindamise metoodika nägema ette, et pädevad asutused kontrollivad, kas krediidasutusel on operatsiooniriski haldamiseks ja juhtimiseks selge organisatsioonistruktuur koos hästi määratletud, läbipaistvate ja järjepidevate vastutusalaadega, ja selle hindamisel, kas krediidasutus võib kasutada AMA meetodit, peaksid pädevad asutused võtma arvesse krediidasutuse tegevuse laadi, ulatust ja keerukust. Eelkõige tuleks kinnitada, et operatsiooniriski juhtimise funktsioonil on esmatähtis roll krediidasutuse operatsiooniriskide kindlakstegemisel, mõõtmisel, hindamisel, jälgimisel, kontrollimisel ja maandamisel ning et funktsioon on piisavalt sõltumatu krediidasutuse äriüksustest, tagamaks, et selle professionaalsed hinnangud ja soovitusel on nii sõltumatu kui ka erapooletud. Samuti tuleks kindlaks määrata, et kõrgem juhtkond vastutab juhtorgani poolt heaks kiidetud operatsiooniriski haldamise ja juhtimise raamistiku väljatöötamise ja rakendamise eest ning et sellist raamistikku rakendatakse järjepidevalt kogu krediidasutuses. Samuti peaksid pädevad asutused hindama, kas kõigi tasandite töötajatele on antud asjakohased vahendid ja teave, mis võimaldab kõigil töötajatel aru saada oma ülesannetest operatsiooniriski juhtimisel.
- (7) Tõhus ettevõttesisene aruandlussüsteem on usaldusväärse sisehaldamise eeltingimus. Seepärast peaksid pädevad asutused tagama, et AMA kasutamise luba taotleval krediidasutus kehtestab tõhusa süsteemi, mille kohaselt antakse aru mitte üksnes juhtorganile ja kõrgemale juhtkonnale, vaid ka kõigile isikutele, kes vastutavad sellise operatsiooniriski juhtimise eest, millele krediidasutus on või võib olla avatud. Aruandlussüsteem peaks kajastama operatsiooniriskiga seotud tegelikku olukorda krediidasutuses ning hõlmama kõiki operatsiooniriski juhtimise ja mõõtmise olulisi aspekte.
- (8) Vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 321 punktile a peab krediidasutuse sisene operatsiooniriski mõõtmise süsteem olema põhjalikult integreeritud igapäevase riskijuhtimise protsessidesse. Seega peaks AMA hindamise metoodika võimaldama pädevatel asutustel tagada, et AMA kasutamise luba taotleval krediidasutus oma operatsiooniriski mõõtmise süsteemi ka tegelikult pidevalt kasutab igapäevases ärijuhtimises ja riskijuhtimise eesmärgil, mitte üksnes operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil. Seepärast peaksid AMA järelevalvealase hindamise eeskirjad hõlmama eeskirju, mis käsitlevad järelevalvealaseid eeltingimusi, mida AMA kasutamise luba taotleval krediidasutus peaks seoses kasutustestiga täitma.
- (9) Selleks et nii krediidasutused kui ka pädevad asutused saaksid tunnistust selle kohta, et krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteem on usaldusväärne ja kindel ning genereerib usaldusväärsemaid operatsiooniriski omavahendite nõudeid kui lihtne operatsiooniriski regulatiivne metoodika, peaksid pädevad asutused kontrollima, kas krediidasutus on kindlaksmääratud aja jooksul võrrelnud operatsiooniriski mõõtmise süsteemi määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 315, 317 ja 319 sätestatud operatsiooniriski baasmeetodi või standardmeetodiga. See ajavahemik peaks olema piisavalt pikk, nii et pädev asutus saaks kindlaks teha, et krediidasutus vastab määruse (EL) nr 575/2013 kohastele AMA kasutamise kvalitatiivsetele ja kvantitatiivsetele standarditele.

⁽¹⁾ Komisjoni 26. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/101, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 artikli 105 lõike 14 kohaste regulatiivsete tehniliste standarditega usaldusväärse hindamise kohta (ELT L 21, 28.1.2016, lk 54).

- (10) Vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 321 punktile g peavad krediidasutuse AMA mõõtmise süsteemiga seotud andmevood ja protsessid olema läbipaistvad ja kättesaadavad. Operatsiooniriskiga seotud andmed ei ole viivitamata kättesaadavad, kuna need tuleb esmalt krediidasutuse raamatupidamisarvestuses ja arhiivides kindlaks teha ning seejärel nõuetekohaselt kokku koguda ja säilitada. Lisaks on mõõtesüsteem tavaliselt väga keerukas ning näeb AMA omavahendite nõuete arvutamiseks ette mitu loogilist arvutuskäiku. Seepärast peaks AMA hindamise meetodika raames kontrollima, et andmete kvaliteedi tagamise ja IT-süsteemid on krediidasutuses asjakohaselt ülesehitatud ja neid rakendatakse nõuetekohaselt, et need täidaksid oma ülesannet.
- (11) Krediidasutuse AMA-raamistiku suhtes kohaldatakse vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 321 punktidele e ja f sisemist valideerimisprotsessi ja audiitorite tehtavaid läbivaatamisi. Kuigi sisemise valideerimise ja auditi funktsioonide organisatsiooniline struktuur võib sõltuvalt krediidasutuse laadist, keerukusest ja äritegevusest erineda, tuleks tagada, et AMA hindamise meetodika läbivaatamine kõnealuste funktsioonide poolt tugineb selliste läbivaatamiste tingimuste ja ulatuse seisukohast ühtsetele kriteeriumidele.
- (12) Operatsiooniriski modelleerimine on suhteliselt uus ja arenev valdkond. Määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 322 on võimaldatud krediidasutustele märkimisväärne paindlikkus AMA omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatava operatsiooniriski mõõtmise süsteemi loomisel. Selline paindlikkus ei tohiks siiski põhjustada krediidasutuste vahel olulisi erinevusi mõõtmisüsteemi peamistes komponentides, sealhulgas siseandmete, välisandmete, stsenaariumianalüüsi ning ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurite (nn neli elementi) kasutamine, modelleerimise põhieeldused, mis võimaldavad võtta arvesse raskeid tõenäosusjaotuse ääreala juhtumeid, ja asjaomased riskitegurid (arvutusandmete väljaselgitamine, detailsus, kahjujaotuste kindlakstegemine ning kahju koondjaotuse ja riskinäitajate kindlaksmääramine) või oodatava kahju määr, korrelatsioon ja kapitali jaotuse kriteeriumid, mis peaksid tagama mõõtmisüsteemi sisemise järjepidevuse. Tagamaks, et riskimõõtmisüsteem on metodoloogiliselt hästi põhjendatud, võrreldav teiste krediidasutuste süsteemidega, tõhus krediidasutuse tegeliku ja potentsiaalse operatsiooniriski kajastamisel ning usaldusväärne ja kindel AMA regulatiivsete kapitalinõuete arvutamiseks, tuleks AMA hindamise meetodika puhul ette näha, et pädevad asutused kohaldatakse kogu liidus samu kriteeriume ja nõudeid. AMA hindamise meetodika peaks võtma arvesse ka operatsiooniriski eripäradega seotud komponente, mis on seotud krediidasutuste erineva suuruse, laadi ja keerukusega.
- (13) Eelkõige siseandmete puhul tuleks arvesse võtta asjaolu, et kuigi operatsiooniriski kahju saab tuleneda üksnes operatsiooniriski juhtumist, võivad selle tekke tuua ilmsiks erinevad kirjed, sealhulgas otsesed tasud, kulud, eraldised, saamata jäänud tulu. Kuigi mõnel operatsiooniriski juhtumil on kvantitatiivne mõju ja need kajastuvad krediidasutuse finantsaruannetes, ei ole mõned juhtumid kvantitatiivselt mõõdetavad ega mõjuta krediidasutuse finantsaruandeid, mistõttu ei ole need tuvastatavad muudest allikatest, sealhulgas juhtkonna arhiivid ja vahejuhtumite andmed. Seepärast tuleks eeskirjades, mille kohaselt hindavad pädevad asutused seda, kas lubada krediidasutustel kasutada AMAt, kindlaks määrata, mida kujutab endast operatsiooniriski kahju ja summa, mida kajastatakse AMA tarbeks, ja üldisemalt potentsiaalsed kirjed, mis võivad ilmsiks tuua operatsiooniriski juhtumi toimumise.
- (14) Mõnikord suudavad krediidasutused tekkivad operatsiooniriski kahjud kiiresti hüvitada. Kiiresti hüvitatud kahjusid ei tohiks AMA omavahendite nõuete arvutamisel arvesse võtta, kuigi need võivad olla juhtimise eesmärgil kasulikud. Kuna krediidasutused kasutavad kiiresti hüvitatud kahjude kvalifitseerimiseks erinevaid kriteeriume, peaksid AMA hindamise meetodika eeskirjad hõlmama asjakohaseid kriteeriume, mille alusel kvalifitseeritakse kahjud kiiresti hüvitatud kahjudeks.
- (15) Pädevad asutused võivad tunnustada AMA raames riski maandamise tehnikaid, tingimusel et täidetud on teatavad määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 323 osutatud tingimused. Kõnealuste riski maandamise tehnikatega seotud eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks peaksid pädevad asutused järgima konkreetseid standardeid, kui nad hindavad, kuidas krediidasutus kõnealuseid eeskirju kohaldab. Eelkõige juhul, kui kõnealused riski maandamise tehnikad on kindlustuse vormis, tuleb tagada, et sellist kindlustust pakuvad kindlustusandjad, kes on saanud tegevusloa liidus või jurisdiktsioonis, kus kohaldatakse kindlustusandjate suhtes regulatiivseid standardeid, mis on samaväärsed liidus kohaldatavate standarditega.
- (16) Kui riski maandamise tehnikad on muus riski ülekandmise mehhanismi vormis kui kindlustus, peaksid pädevad asutused tagama, et sellised mehhanismid tegelikult kannavad riski üle ja et neid ei kasutata AMA omavahendite nõuete täitmisest kõrvalehoidumiseks. See tingimus on väga oluline operatsiooniriski eripära silmas pidades, kuna puudub konkreetne alusvara ja ettenägematul kahjul on suurem roll kui muud liiki riskide puhul. Seda võimendab veelgi asjaolu, et puudub tõhus, likviidne ja struktureeritud operatsiooniriski toodete turg, pidades

silmas, et selliste toodetega on seni kaubeldud väljaspool pangandussektorit, sealhulgas katastroofivõlakirjad ja ilmastiku tuletisinstrumentid. Sageli on selliste mehhanismide õiguslikku riski väga keeruline hinnata, isegi juhul, kui selliste lepingute tingimused on selgelt ja täpselt kindlaks määratud.

- (17) Selleks et tagada sujuv üleminek krediidasutustele, kes on juba saanud loa kasutada AMAt või kes on enne käesoleva määruse jõustumist taotlenud luba kasutada AMAt, tuleks ette näha, et pädevad asutused kohaldavad käesolevat määrust seoses kõnealuste krediidasutuste AMA hindamisega alles pärast teatavat üleminekuperioodi. Võttes arvesse, et direktiivi 2013/36/EL artikli 101 lõike 1 kohane AMA regulaarne läbivaatamine toimub tavaliselt kord aastas, peaks kõnealune üleminekuperiood olema aasta alates käesoleva määruse jõustumisest.
- (18) Krediidasutused, kes kasutavad kogu AMA või selle osade puhul korrelatsiooni kajastamiseks Gaussi või normaaljaotust, ei tohiks neid enam AMA raames kasutada, kuna need eeldused kajastavad sõltumatust jaotuse äärealas operatsiooniriski kategooriate vahel, jättes seega välja eri liiki suurte kahjude samaaegse tekke võimaluse; seda eeldust ei saa lugeda konservatiivseks ega realistlikuks. Seepärast tuleks kõnealustele institutsioonidele anda piisavalt aega sujuvaks üleminekuks uuele korrale, mille raames kehtestatakse operatsiooniriski mõõtmise süsteemis konservatiivsemad eeldused, mis kujutavad endast positiivset sõltuvust jaotuse äärealas. Kuna nende eelduste rakendamiseks võib olla vaja muuta AMA raamistiku teatavaid põhielemente ja asjaomaseid menetlusi, oleks asjakohane näha selleks ette kaheaastane üleminekuperiood.
- (19) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.
- (20) Euroopa Pangandusjärelevalve on korraldanud käesoleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke asjaomaseid kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Täiustatud mõõtmismudelil põhinevate meetodite hindamine

1. Hindamise käigus, mille alusel pädevad asutused lubavad krediidasutusel kasutada täiustatud mõõtmismudelil põhinevaid meetodeid (AMA), peab leidma kinnitust, et:
 - a) artiklite 3–6 nõuded on täidetud;
 - b) 2. ja 3. peatüki nõuded on täidetud;
 - c) 4. peatüki nõuded on täidetud, kui krediidasutus kasutab kõnealuses peatükis osutatud kindlustust ja muid riskide ülekandmise mehhanisme.
2. 1.–4. peatükki võetakse arvesse, kui pädevad asutused teevad järgmist:
 - a) hindavad krediidasutuse kasutatavas AMAs tehtud laienduste ja muudatuste olulisust;
 - b) hindavad krediidasutuse kasutatava AMA järkjärgulist rakenduskava;
 - c) hindavad olukorda, kus krediidasutus pöördub vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 313 tagasi lihtsamate meetodite kasutamise juurde;
 - d) vaatavad pidevalt läbi AMA kasutamist krediidasutuse poolt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas delegeeritud õigusaktis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „põhiosa-ääreala mudeli künnis“ – kahju suurus, mis eraldab kahjude jaotuse põhiosa ärealast;
- 2) „arvutusandmed“ – kogutud andmed (tegelikud või tuletatud), mis vastavad tingimustele, mille alusel võib neid kasutada operatsiooniriski mõõtmise süsteemi sisenditena;
- 3) „andmekogumiskünnis“ – kahju suurus, millest alates krediidasutus teeb kindlaks ja kogub operatsiooniriski kahjusid juhtimise ja mõõtmise eesmärgil;
- 4) „arvestuspäev“ – kuupäev, mil kahju või eraldist seoses operatsiooniriski juhtumiga kasumiaruandes esimest korda kajastati;
- 5) „mudeli miinimumkünnis“ – kahju suurus, millest alates sobitatakse sagedus- ja raskusjaotused (empiirilised või parameetrilised) operatsiooniriski kahjudega;
- 6) „brutokahju“ ehk „kahju“ – operatsiooniriski juhtumist tulenev kahju enne mis tahes liiki hüvitusi;
- 7) „väärkäitumisjuhtum“ – operatsiooniriski juhtum, mis tuleneb tahtlikust väärkäitumisest või hooletusest, sealhulgas nõuetele mittevastav finantsteenuste pakkumine;
- 8) „operatsiooniriski kategooria“ – tase (nt juhtumi liik ja äriilin), mille puhul krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteem tekitab eraldi sagedus- ja raskusjaotused;
- 9) „operatsiooniriski profiil“ – krediidasutuse tegeliku või potentsiaalse operatsiooniriski kujutamine absoluutnäitajates teataval ajahetkel;
- 10) „operatsiooniriski taluvus“ – krediidasutuse tulevikku suunatud hinnang (absoluutnäitajates) sellise operatsiooniriski koondtasemele ja liikidele, mida krediidasutus soovib kanda või mida ta on valmis kandma ja mis ei ohusta tema strateegilisi eesmärke ja äriplaani;
- 11) „hüvitus“ – algse kahjuga seotud ajas eraldi seisev sõltumatu juhtum, mille puhul saadakse esimeselt või kolmandalt isikult rahalisi vahendeid või majanduslikku kasu;
- 12) „riskinäitaja“ – operatsiooniriski üks statistiline näitaja, mis tuletatakse kahju koondjaotusest soovitud usaldusnivool, sealhulgas VaR riskiväärtus või puudujääginäitajad (nt eeldatav puudujääk, mediaanpuudujääk);
- 13) „süsteemiarenduse elutsükkel“ – IT-taristu planeerimise, loomise, katsetamise ja kasutuselevõtmise protsess;
- 14) „ajastamiskahju“ – raamatupidamisarvestuse perioodil kajastatud negatiivne majanduslik mõju, mis on tingitud operatsiooniriski juhtumist, mis mõjutab eelmiste raamatupidamisarvestuse perioodide rahavoogusid või finantsaruandeid.

*Artikkel 3***Õigusliku riskiga seotud operatsiooniriski juhtumid**

1. Pädevad asutused kinnitavad, et krediidasutus teeb kindlaks, kogub ja töötleb andmeid operatsiooniriski juhtumite ja õigusliku riskiga seotud kahjude kohta nii operatsiooniriski juhtimise kui ka AMA omavahendite nõude arvutamise eesmärgil, kontrollides vähemalt kõike järgmist:
 - a) et krediidasutus teeb selgelt kindlaks ja liigitab operatsiooniriski kahjud või muud kulud, mis tulenevad juhtumitest, millega kaasneb kohtumenetlus, sealhulgas vähemalt järgmised:
 - i) tegevusetus olukorras, kus tegevust on vaja õigusnormi järgimiseks;
 - ii) meede, mis on võetud õigusnormi järgimise vältimiseks;
 - iii) väärkäitumisjuhtumid;
 - b) et krediidasutus teeb selgelt kindlaks ja liigitab operatsiooniriskiks kahjud ja muud kulud, mis tulenevad vabatahtlikust tegevusest, mille eesmärk on hoida ära või maandada operatsiooniriski juhtumitest tulenevaid õiguslikke riske, sealhulgas klientide tulevaste teenuste eest vabatahtlikult pakutud tagasimaksud või allahindlused, kui neid ei pakutud klientide esitatud kaebuste tõttu;

- c) et krediidasutus teeb selgelt kindlaks ja liigitab operatsiooniriskiks kahjud, mis tulenevad lepingutes ja dokumentides tehtud vigadest ja väljajätmistest;
- d) et krediidasutus ei liigita operatsiooniriskiks järgmist:
 - i) tagasimaksed kolmandatele isikutele või töötajatele ja ärivõimalustest tulenevad firmaväärtuse maksed, kui eeskirjade ja eetikanormide rikkumist ei ole aset leidnud ja kui krediidasutus on õigel ajal täitnud oma kohustused;
 - ii) välised õigusabikulud, kui aluseks olev juhtum ei ole operatsiooniriski juhtum.

Punkti a kohaldamisel käsitatakse kohtumenetlusena kõiki juriidilisi kokkuleppeid, sealhulgas nii volitatud kohtulikud kokkulepped kui ka kohtuvälised kokkulepped.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmavad õigusnormid vähemalt järgmist:

- a) kõik riiklikest või rahvusvahelistest õigusnormidest tulenevad nõuded;
- b) kõik nõuded, mis tulenevad lepingutest, sise-eeskirjadest ja tegevusjuhenditest, mis on kehtestatud kooskõlas riiklike või rahvusvaheliste normide ja tavadega;
- c) eetikanõuded.

Artikkel 4

Mudeliriskiga seotud operatsiooniriski juhtumid

Hinnates seda, kas krediidasutus nii operatsiooniriski juhtimise kui ka AMA omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil teeb kindlaks, kogub ja töötleb andmeid operatsiooniriski juhtumite ja kahjude kohta, mis on seotud direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 11 määratletud mudeliriskiga, kinnitavad pädevad asutused järgmist:

- a) et operatsiooniriskiks liigitatakse vähemalt järgmised otsuste tegemiseks kasutatud mudelitest tulenevad sündmused ja nendega seotud kahju:
 - i) valitud mudeli ja selle omaduste ebaõige määratlemine;
 - ii) puudulik kontroll seoses sellega, kas valitud mudel sobib hinnatava finantsinstrumendi või tootega või kohaldatavate turutingimustega;
 - iii) vead valitud mudeli rakendamisel;
 - iv) ebaõige turuhinnas hindamine ja riski mõõtmine, mis on tingitud veast tehingu sisestamisel kauplemissüsteemi;
 - v) valitud mudeli või selle väljundite kasutamine eesmärgil, milleks see ei olnud kavandatud ega loodud, sealhulgas mudeli parameetrite manipuleerimine;
 - vi) mudeli toimimise ajaliselt vale ja ebatõhus jälgimine, kusjuures jälgimist on vaja selleks, et kinnitada, et mudel täidab oma eesmärgi;
- b) et juhtumeid, mis on seotud sellega, et pädevate asutuste lubatud sisemudelid on alahinnanud omavahendite nõudeid, ei võeta arvesse mudeliriskiga seotud operatsiooniriski juhtumite ja kahjude kindlakstegemisel, kogumisel ja käsitlemisel.

Artikkel 5

Finantstehingutega, sealhulgas tururiskiga seotud finantstehingutega seotud operatsiooniriski juhtumid

Hinnates seda, kas krediidasutus nii operatsiooniriski juhtimise kui ka AMA omavahendite nõuete arvutamise eesmärgil teeb kindlaks, kogub ja töötleb andmeid operatsiooniriski juhtumite ja kahjude kohta, mis on seotud finantstehingute ja tururiskiga, kinnitavad pädevad asutused, et operatsiooniriskiks liigitatakse vähemalt järgmised juhtumid ja nendega seotud kahjud:

- a) juhtumid, mis on tingitud operatsioonilistest ja andmesisestuse vigadest, sealhulgas järgmisest:
 - i) ebaõnnestumised ja vead korralduste sisestamisel ja täitmisel;
 - ii) andmete kaotamine või arusaamatused andmete edastamisel krediidasutuse *front-office*'i ja *back-office*'i vahel;

- iii) liigitamisvead;
 - iv) tehingute ebaõige kajastamine tingimuste loetelus, sealhulgas tehingu summa, tähtaegade ja finantstunnustega seotud vead.
- b) juhtumid, mis on tingitud sisekontrolli puudustest, sealhulgas järgmisest:
- i) negatiivse hinnamuutuse korral turupositsiooni sulgemise korralduse täitmise ebaõnnestumine;
 - ii) nõuetele mittevastavad positsioonid, mis ületavad määratud limiite, olenemata riski liigist, millega need positsioonid on seotud;
- c) juhtumid, mis on tingitud ebapiisavast andmete kvaliteedist ja IT-keskkonna mittekättesaadavusest, sealhulgas tehniline turule juurdepääsu puudumine, mistõttu ei ole võimalik lepinguid sulgeda.

Artikkel 6

Dokumentide kvaliteet ja auditeeritavus

1. Pädevad asutused kontrollivad selliste dokumentide kvaliteeti, mis on seotud krediidasutuse kasutatava AMAg, kinnitades vähemalt järgmist:
- a) et dokument on heaks kiidetud krediidasutuse asjakohasel juhtimistasandil;
 - b) et krediidasutusel on kord, millega on kindlaks määratud nõuded sisedokumentide kõrge kvaliteedi tagamiseks, sealhulgas nähtud ette konkreetne vastutus selle tagamiseks, et säilitatud dokumendid on täielikud, ühtsed, täpsed, ajakohastatud, heaks kiidetud ja turvatud;
 - c) et punktis b osutatud korraga kindlaks määratud dokumentide puhul on märgitud vähemalt järgmised punktid:
 - i) dokumendi liik;
 - ii) autor;
 - iii) läbivaataja;
 - iv) volitav isik ja omanik;
 - v) koostamise ja heakskiitmise kuupäevad;
 - vi) versiooni number;
 - vii) dokumendis tehtud muudatuste loetelu;
 - d) et krediidasutus põhjalikult dokumenteerib oma korda, protseduure ja meetodikaid.
2. Pädevad asutused kontrollivad selliste dokumentide auditeeritavust, mis on seotud krediidasutuse kasutatava AMAg, kinnitades vähemalt järgmist:
- a) et dokumendid on piisavalt üksikasjalikud ja täpsed, nii et kolmandad isikud saaksid AMAt uurida, sealhulgas:
 - i) saada aru selle väljatöötamise aluseks olevatest põhjustest ja protseduuridest;
 - ii) saada aru operatsiooniriski mõõtmise süsteemist, et hinnata AMA omavahendite nõuete toimimist, selle piiranguid ja peamisi eeldusi, ning suuta mudeli väljatöötamist korrata.

2. PEATÜKK

KVALITATIIVSED STANDARDID

1. JAGU

Haldamine

Artikkel 7

Operatsiooniriski juhtimise protsess

1. Pädevad asutused hindavad krediidasutuse AMA-raamistiku tõhusust operatsiooniriski haldamise ja juhtimise seisukohast ja seda, kas on olemas selge organisatsioonistruktuur koos hästi määratletud, läbipaistvate ja järjepidevate vastutusosaladega, kinnitades vähemalt järgmist:
- a) et krediidasutuse juhtorgan arutab operatsiooniriski haldamist, operatsiooniriski juhtimise protsessi ja operatsiooniriski mõõtmise protsessi ning kiidab need heaks;

- b) et krediidasutuse juhtorgan vähemalt kord aastas selgelt määratleb ja määrab kindlaks järgmise:
- i) krediidasutuse operatsiooniriski taluvuse;
 - ii) krediidasutuse kirjalik operatsiooniriski aruanne operatsiooniriski kahjude ja juhtumite liikide koondtasandil, mis hõlmab nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid meetmeid, sealhulgas sellise operatsiooniriski kahju näitajatel põhinevad künnised ja piirangud, mida krediidasutus on nõus või valmis kandma, et saavutada oma strateegilised eesmärgid ja viia ellu oma äriplaan, tagades, et see on kättesaadav ja arusaadav kogu krediidasutuses;
- c) et krediidasutuse juhtorgan pidevalt jälgib krediidasutuse vastavust punkti b alapunktis ii osutatud operatsiooniriski taluvuse aruandele;
- d) et krediidasutus kohaldab pidevat operatsiooniriski juhtimise protsessi, et teha kindlaks, hinnata, mõõta ja jälgida operatsiooniriski (sealhulgas väärkäitumisjuhtumid) ning selle kohta aru anda, ja ta suudab kindlaks määrata operatsiooniriski juhtimise protsessi eest vastutavad töötajad;
- e) et punktis d osutatud protsessist tulenev teave edastatakse krediidasutuse asjakohastele komiteedele ja täitevorganitele, ja et kõnealuste komiteede otsused edastatakse isikutele, kes vastutavad krediidasutuses operatsiooniriski kontrolli, jälgimise, juhtimise ja vastavate andmete kogumise eest, ja neile isikutele, kes vastutavad operatsiooniriski tekitava tegevuse juhtimise eest;
- f) et krediidasutus hindab operatsiooniriski haldamise, operatsiooniriski juhtimise protsessi ja operatsiooniriski mõõtmise süsteemi tulemuslikkust vähemalt kord aastas;
- g) et krediidasutus teavitab asjaomast pädevat asutust punktis f osutatud hindamise tulemustest vähemalt kord aastas.
2. Lõikes 1 osutatud hindamise puhul võtavad pädevad asutused arvesse operatsiooniriski haldamise struktuuri mõju krediidasutuse töötajate osalemisele operatsiooniriski haldamises ja sellega seotud kultuurile, sealhulgas vähemalt järgmist:
- a) krediidasutuse töötajate teadlikkus operatsiooniriski käsitlevatest põhimõtetest ja protseduuridest;
 - b) krediidasutuse sisemine protsess AMA-raamistiku ülesehituse ja tulemuslikkuse kontrollimiseks.

Artikkel 8

Operatsiooniriski juhtimise sõltumatu funktsioon

1. Pädevad asutused hindavad operatsiooniriski juhtimise funktsiooni sõltumatust krediidasutuse äriüksustest, kinnitades vähemalt järgmist:
- a) et operatsiooniriski juhtimise funktsioonil on eraldi krediidasutuse äriühinidest järgmised ülesanded:
 - i) operatsiooniriski juhtimise protsessi ja operatsiooniriski mõõtmise süsteemi väljatöötamine, arendamine, rakendamine, hooldamine ja seire;
 - ii) operatsiooniriski analüüsimine seoses uute toodete, turgude, äriühinide, protsesside, süsteemide kasutuselevõtu ja arendamisega ning olemasolevate toodete olulise muutmisega;
 - iii) sellise äritegevuse seire, mis võib tekitada operatsiooniriski, mis võib ületada krediidasutuse riskitaluvust;
 - b) et operatsiooniriski juhtimise funktsioon saab juhtorganilt ja kõrgemalt juhtkonnalt asjakohast tuge ning tal on oma ülesannete täitmiseks organisatsioonis asjakohane staatus;
 - c) et operatsiooniriski juhtimise funktsioon ei vastuta ka siseauditi funktsiooni eest;
 - d) et operatsiooniriski juhtimise funktsiooni juht täidab vähemalt järgmisi nõudeid:
 - i) tal on asjakohased kogemused tegeliku ja potentsiaalse operatsiooniriski juhtimiseks, nagu on märgitud operatsiooniriski profiilis;
 - ii) ta suhtleb regulaarselt juhtorgani ja selle komiteedega, nagu on ette nähtud krediidasutuse riskijuhtimisstruktuuriga;
 - iii) ta osaleb krediidasutuse operatsiooniriski taluvuse ning selle juhtimise ja maandamise strateegia väljatöötamisel;

- iv) ta on sõltumatu tegevusüksustest ja -funktsioonidest, mida operatsiooniriski juhtimise funktsioon läbi vaatab;
- v) operatsiooniriski juhtimise funktsiooni eelarve määrab kindlaks direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõike 5 neljandas lõigus osutatud riskijuhtimise funktsiooni juht või järelevalve eest vastutav juhtorgani liige, mitte äriüksus või täidesaatev funktsioon.

Artikkel 9

Kõrgema juhtkonna osalemine

Pädevad asutused hindavad krediidasutuse kõrgema juhtkonna osalemise määra, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et kõrgem juhtkond vastutab juhtorgani heaks kiidetud operatsiooniriski haldamise ja juhtimise raamistiku rakendamise eest;
- b) et juhtorgan on andnud kõrgemale juhtkonnale volitused töötada välja operatsiooniriski juhtimise korra, protsessid ja menetlused;
- c) et kõrgem juhtkond rakendab punktis b osutatud operatsiooniriski juhtimise põhimõtteid, protsesse ja menetlusi.

Artikkel 10

Aruandlus

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutuse operatsiooniriski profiili ja operatsiooniriski juhtimise aruandlus on piisavalt regulaarne, õigeaegne ja usaldusväärne, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutuse aruandlussüsteemi ja sisekontrolliga seotud probleemid tehakse kiiresti ja täpselt kindlaks;
- b) et krediidasutuse operatsiooniriski aruanded edastatakse asjakohasele juhtimistasandile ja krediidasutuse valdkondadesse, kus on aruande kohaselt probleeme;
- c) et krediidasutuse kõrgem juhtkond saab vähemalt kord kvartalis aruande krediidasutuse operatsiooniriski profiili kohta ja kasutab seda otsustusprotsessis;
- d) et krediidasutuse operatsiooniriski aruanded sisaldavad asjakohast juhtimisteavet ning vähemalt krediidasutuse ja asjakohaste tütarettevõtjate ja äriüksuste peamiste operatsiooniriskide üldist kokkuvõtet;
- e) et krediidasutus kasutab sihtotstarbelisi aruandeid operatsiooniriski juhtimise põhimõtete, protsesside ja protseduuride teatavate puuduste korral, et teha need puudused kiiresti kindlaks ja kõrvaldada need ning seeläbi märkimisväärselt vähendada kahjujuhtumite võimalikku sagedust ja raskust.

2. JAGU

Kasutustest

Artikkel 11

AMA kasutamine

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus kasutab AMA sisemistel eesmärkidel, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteemi kasutatakse operatsiooniriski juhtimiseks organisatsioonistruktuuri eri äriühinide, üksuste või juriidiliste isikute puhul;
- b) et operatsiooniriski mõõtmise süsteem on kasutusel grupi erinevates üksustes, kui seda kasutatakse konsolideeritud tasandil, et emettevõtjana tegutseva krediidasutuse AMA-raamistik laieneb tütarettevõtjatele ja et kõnealuste tütarettevõtjate operatsioonirisk ning määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõigetes 1 ja 6 osutatud ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurid on kaasatud grupiülese AMA arvutamisse;
- c) et operatsiooniriski mõõtmise süsteemi kasutatakse ka direktiivi 2013/36/EL artikli 73 kohaseks krediidasutuse sisemise kapitali adekvaatsuse hindamiseks.

*Artikkel 12***AMA pidev integreerimine**

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus tagab operatsiooniriski juhtimise süsteemi pideva integreerimise igapäevase riskijuhtimise protsessidesse, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et operatsiooniriski mõõtmise süsteemi ajakohastatakse regulaarselt ja seda arendatakse edasi operatsiooniriski juhtimisel ja kvantifitseerimisel saadud kogemuste ja teadmiste põhjal;
- b) et operatsiooniriski mõõtmise süsteemi sisendite laad ja tasakaal on asjakohane ning see kogu aeg kajastab krediidasutuse äritegevuse laadi, strateegiat, organisatsiooni ja operatsiooniriski.

*Artikkel 13***AMA kasutamine krediidasutuse operatsiooniriski juhtimise toetuseks**

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus kasutab AMA operatsiooniriski juhtimise toetuseks, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et operatsiooniriski mõõtmise süsteemi kasutatakse tulemuslikult sellise järjepideva teabe regulaarseks ja kiireks esitamiseks, mis korrektselt kajastab krediidasutuse äritegevuse laadi ja operatsiooniriski profiili;
- b) et krediidasutus võtab operatsiooniriski mõõtmise süsteemi kaudu probleemide kohta teabe saamisel meetmeid siseprotsesside parandamiseks.

*Artikkel 14***AMA kasutamine krediidasutuse operatsiooniriski korralduse ja kontrolli edendamiseks**

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus kasutab AMA operatsiooniriski korralduse ja kontrolli edendamiseks, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutuses edastatakse selgelt teavet krediidasutuse operatsiooniriski taluvuse määratluse ning sellega seotud operatsiooniriski juhtimise eesmärkide ja tegevuste kohta;
- b) et krediidasutuses edastatakse selgelt teavet krediidasutuse äristrateegia ja operatsiooniriski juhtimise seose kohta, sealhulgas seoses uute toodete, süsteemide ja protsesside heakskiitmisega;
- c) et operatsiooniriski mõõtmise süsteem suurendab läbipaistvust, riskiteadlikkust ja operatsiooniriski juhtimise teadmisi ning loob stiimulid operatsiooniriski juhtimise parandamiseks kogu krediidasutuses;
- d) et operatsiooniriski mõõtmise süsteemi sisendeid ja väljundeid kasutatakse asjakohastes otsustes ja kavades, sealhulgas krediidasutuse tegevuskavades, talitluspidevuse kavades, siseauditi töökavades, kapitali eraldamise otsustes, kindlustuskavades ja eelarveotsustes.

*Artikkel 15***AMA võrdlemine lihtsamate meetoditega**

1. Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus suudab tõendada AMA tulemuste stabiilsust ja usaldusväärsust, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et enne loa andmist AMA kasutamiseks regulatiivsetel eesmärkidel arvutas krediidasutus oma operatsiooniriski omavahendite nõuded nii AMA kui ka varem kohaldatud lihtsama meetodi kohaselt ning et ta:
 - i) arvutas seda mõistliku sagedusega ja vähemalt kord kvartalis;
 - ii) seda arvutades hõlmas kõik asjaomased juriidilised isikud, kes kasutaksid AMAt esmase rakendamise kuupäeval;
 - iii) seda arvutades hõlmas kõik operatsiooniriskid, mis oleksid AMAg hõlmatud esmase rakendamise kuupäeval;

- b) et krediidasutus järgib vähemalt järgmist:
- i) operatsiooniriski juhtimise protsess ja operatsiooniriski mõõtmise süsteem on välja töötatud ja testitud;
 - ii) kõik probleemid on lahendatud ning süsteem ja abiprotsess on peenhäälestatud;
 - iii) ta on taganud, et operatsiooniriski mõõtmise süsteem annab tulemusi, mis vastavad krediidasutuse ootustele, sealhulgas võttes arvesse nii krediidasutuse olemasolevatest kui ka varasematest süsteemidest saadavat teavet;
 - iv) ta on tõendanud, et suudab kiiresti muuta mudeli parameetreid, et mõista muutunud eelduste mõju, kusjuures selleks on võimalikult vähe vaja süsteemi kohandada või käsitsi sekkuda;
 - v) ta suudab enne esimest tegelikku AMA kasutamist teha omavahendite nõuetes asjakohased kapitalikohandused;
 - vi) ta on mõistliku perioodi jooksul tõendanud, et uued süsteemid ja aruandlusprotsessid on kindlad ja annavad juhtimisteavet, mida krediidasutus saab kasutada operatsiooniriski kindlakstegemiseks ja juhtimiseks.

Punkti a kohaldamisel hõlmab tehtud arvutuse hindamine vähemalt kahte järjestikust kvartalit.

2. Pädevad asutused võivad anda loa AMA kasutamiseks, kui krediidasutus ühe aasta jooksul pärast loa andmist pidevalt võrdleb AMA kohast operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamist varem kasutatud lihtsamate meetodite kohase arvutamisega.

3. JAGU

Audit ja sisemine valideerimine

Artikkel 16

Auditi ja sisemise valideerimise funktsioon

1. Pädevad asutused hindavad, mil määral krediidasutuse auditi ja sisemise valideerimise funktsioonid kinnitavad, et AMA tarbeks rakendatud operatsiooniriski juhtimise ja mõõtmise protsessid on organisatsioonis operatsiooni juhtimiseks ja mõõtmiseks usaldusväärsed ja tulemuslikud, kontrollides vähemalt järgmist:
- a) et sisemise valideerimise funktsioon esitab vähemalt kord aastas põhjendatud ja teadliku otsuse selle kohta, kas operatsiooniriski mõõtmise süsteem toimib nagu kavandatud, ja et mudeli tulemused on erinevaid sisemisi ja järelevalvealaseid eesmärke silmas pidades sobivad;
 - b) et auditi funktsioon kontrollib vähemalt kord aastas operatsiooniriski põhimõtete, protsesside ja protseduuride usaldusväärsust, hinnates, kas need vastavad regulatiivsetele nõuetele ja kehtestatud kontrollimeetmetele, ja eelkõige, et auditi funktsioon hindab operatsiooniriski juhtimiseks ja mõõtmiseks kasutatavate allikate ja andmete kvaliteeti;
 - c) et auditi ja sisemise valideerimise funktsioonidel on olemas läbivaatamiskava, mis hõlmab käesoleva määruse kohaseid AMA aspekte ja mida ajakohastatakse regulaarselt seoses järgmisega:
 - i) operatsiooniriski kindlakstegemise, mõõtmise, hindamise, jälgimise, kontrollimise ja maandamise siseprotsesside arendamine;
 - ii) selliste uute toodete, protsesside ja süsteemide rakendamine, millega kaasneb krediidasutusele oluline operatsioonirisk.
 - d) et sisemist valideerimist teevad kvalifitseeritud töötajad, kes on valideeritud üksustest sõltumatud;
 - e) et juhul, kui auditi teevad sise- või välisauditi funktsioonid või kvalifitseeritud ettevõttevälised isikud, on need läbivaadatavast protsessist või süsteemist sõltumatud ja juhul, kui need funktsioonid on edasi antud, jäävad krediidasutuse juhtorgan ja kõrgem juhtkond vastutavaks selle eest, et edasiantud funktsioone täidetakse kooskõlas krediidasutuse heakskiidetud auditikavaga;
 - f) et AMA-raamistiku auditid ja sisemised valideerimised on nõuetekohaselt dokumenteeritud ning nende tulemused tehakse teatavaks krediidasutuse asjakohastele isikutele ja üksustele, sealhulgas vajaduse korral riskikomiteedele, operatsiooniriski juhtimise funktsioonile, äriühinike juhtidele ja teistele asjakohastele töötajatele;

- g) et auditite ja sisemiste valideerimiste tulemused võetakse kokku ja esitatakse vähemalt kord aastas krediidasutuse juhtorganile või selle määratud komisjonile heakskiitmiseks;
- h) et krediidasutuse AMA-raamistiku tulemuslikkus vaadatakse läbi ja kiidetakse heaks vähemalt kord aastas.

Artikkel 17

Auditi ja sisemise valideerimise juhtimine

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutuse auditi ja sisemise valideerimise juhtimine on kvaliteetne, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et AMA raamistiku läbivaatamise auditiprogrammid hõlmavad kõiki olulisi tegevusi, mis võivad tekitada krediidasutusele olulist operatsiooniriski, sealhulgas edasiantud tegevused;
- b) et sisemised valideerimistehnikad on proportsionaalsed muutuvate turu- ja tegutsemistingimustega ning et nende tulemused vaadatakse läbi auditi käigus.

4. JAGU

Andmete kvaliteet ja IT-taristu

Artikkel 18

Andmete kvaliteet

1. Pädevad asutused hindavad, mil määral on tagatud krediidasutuse AMA-raamistikus kasutatud andmete kvaliteet, ja seda, kas krediidasutus regulaarselt analüüsib andmete kogumise ja säilitamise protseduure, kontrollides, et krediidasutuse kasutuses on vähemalt järgmised andmed:

- a) operatsiooniriski kindlakstegemise ja jälgimise andmed, mis koosnevad siseandmetest, välisandmetest, stsenaariumi-analüüsist ning ärikeskkonna ja sisekontrolli teguritest;
- b) täiendavad andmed, sealhulgas mudeli parameetrid, mudeli väljundid ja aruanded.

2. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutus on määratlenud asjakohased andmete kvaliteedi mõõtmised, et tõhusalt toetada operatsiooniriski juhtimise protsessi ja mõõtmise süsteemi, ja et ta määratud mõõtmised pidevalt järgib.

3. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutuse andmed vastavad kvaliteedi seisukohast vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) need on ülesande seisukohast piisavalt laiad ja sügavad ning piisava ulatusega;
- b) need vastavad kasutaja praegustele ja potentsiaalsetele vajadustele;
- c) neid ajakohastatakse viivitamata;
- d) need on nende kasutamise määra seisukohast asjakohased ja sellega kooskõlas;
- e) need kajastavad korrektselt reaalsel olukorda, mida nad peavad kajastama;
- f) need ei riku ühtegi ärireeglit andmebaasis, mida tuleb staatiliselt ja dünaamiliselt hallata.

4. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutusel on AMA-raamistiku puhul kasutatavate andmebaaside ülesehituse ja haldamise kohta asjakohased dokumendid, mis sisaldavad vähemalt järgmist:

- a) operatsiooniriski mõõtmise süsteemiga seotud andmebaaside üldkaart koos nende kirjeldusega;
- b) andmepoliitika ja vastutusklauseel;
- c) andmete kogumise ja säilitamisega seotud töövoogude ja -protseduuride kirjeldus;
- d) nõrkade kohtade aruanne, milles on esile toodud valideerimise ja läbivaatamise protsesside andmebaaside nõrgad kohad, ja aruanne selle kohta, kuidas krediidasutus kavatses tuvastatud nõrgad kohad kõrvaldada või neid leevendada.

5. Pädevad asutused kinnitavad, et AMA tarbeks kasutava süsteemiarenduse elutsükli põhimõtted on heaks kiitnud krediidasutuse juhtorgan ja kõrgem juhtkond.
6. Kui krediidasutus kasutab välisandmeallikaid, tagab ta, et käesoleva artikli nõuded on täidetud.

Artikkel 19

IT-taristu järelevalvealane hindamine

1. Pädevad asutused hindavad, mil määral krediidasutus tagab AMA tarbeks kasutatava IT-taristu usaldusväarsuse, töökindluse ja toimimise, kinnitades vähemalt järgmist:
 - a) et krediidasutuse poolt AMA tarbeks kasutatavad IT-süsteemid ja taristu on usaldusväärsed ja vastupidavad ning et neid funktsioone saab töökorras hoida pidevalt;
 - b) et AMA puhul kasutatav süsteemiarenduse elutsükkel on usaldusväärne ja asjakohane seoses järgmisega:
 - i) projektijuhtimine, riskijuhtimine ja haldamine;
 - ii) tehnostus, kvaliteedi tagamine ja testide kavandamine;
 - iii) süsteemi modelleerimine ja arendamine;
 - iv) kõigi tegevuste, sealhulgas koodide läbivaatamine ja vajaduse korral koodide kontrollimine, kvaliteedi tagamine;
 - v) testimine, sealhulgas kasutajatepoolne omaksvõtt.
 - c) et krediidasutuse poolt AMA tarbeks kasutatava IT-taristu puhul kasutatakse konfiguratsiooni haldamise, muutuste juhtimise ja väljalaske haldamise protsesse;
 - d) et AMA tarbeks kasutava süsteemiarenduse elutsükli ja hädaolukorrakava on heaks kiitnud krediidasutuse juhtorgan või kõrgem juhtkond ning et juhtorganile ja kõrgemale juhtkonnale antakse AMA tarbeks kasutava IT-taristu toimimise kohta perioodiliselt aru.
2. Kui krediidasutus on AMA tarbeks kasutava IT-taristu haldamise tegevuse edasi andnud, tagab ta, et käesoleva artikli sätted on täidetud.

3. PEATÜKK

KVANTITATIIVSED STANDARDID

1. JAGU

Siseandmete, välisandmete, stsenaariumianalüüsi ning ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurite (nn neli elementi) kasutamine

Artikkel 20

Üldpõhimõtted

- Pädevad asutused hindavad, mil määral krediidasutus järgib standardeid, mis on seotud määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 322 osutatud siseandmete, välisandmete, stsenaariumianalüüsi ning ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurite (nn neli elementi) kasutamise, kontrollides vähemalt järgmist:
- a) et krediidasutusel on sisedokumendid, milles on üksikasjalikult kindaks määratud, kuidas kõnealust nelja elementi kogutakse, kombineeritakse ja/või kaalutakse, sealhulgas modelleerimise protsessi kirjeldus, mis illustreerib nelja elemendi kasutamist ja kombineerimist ning põhjendab modelleerimisvalikuid;
 - b) et krediidasutusel on selge arusaam sellest, kuidas neljast elemendist igaüks mõjutab AMA omavahendite nõudeid;
 - c) et krediidasutuse kasutatav nelja elemendi kombinatsioon põhineb usaldusväärsel statistilisel meetodil, millest piisab kõrgemate protsentilide hindamiseks;

- d) et krediidasutus kohaldab nelja elemendi kogumisel, genereerimisel ja käsitlemisel vähemalt järgmist:
- i) artiklite 21–24 kohased siseandmetega seotud kriteeriumid;
 - ii) artikli 25 kohased välisandmetega seotud kriteeriumid;
 - iii) artikli 26 kohased stsenaariumianalüüsiga seotud kriteeriumid;
 - iv) artikli 27 kohased ärikeskkonna ja sisekontrolli teguritega seotud kriteeriumid.

1. ALAJAGU

Siseandmed

Artikkel 21

Siseandmete omadused

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus järgib standardeid, mis on seotud artikli 20 punkti d alapunktis i osutatud siseandmete omadustega, kontrollides vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutus kogub grupi raames selgel ja järjepideval viisil kõiki järgmisi elemente:
- i) operatsiooniriski juhtumite tekitatud brutokahju;
 - ii) hüvitused;
- b) et krediidasutus suudab pärast operatsiooniriski juhtumit eraldi kindlaks teha brutokahjusumma, kindlustusest ja muudest riskide ülekandmise mehhanismidest tulenevad hüvitused ning muudest allikatest kui kindlustus ja muud riskide ülekandmise mehhanismid tulenevad hüvitused, välja arvatud kahjude puhul, mis osaliselt või täielikult hüvitatakse viie tööpäeva jooksul;
- c) et krediidasutus rakendab brutokahjusummal põhineva andmekogumiskünnise kindlaksmääramise ja põhjendamise süsteemi;
- d) et operatsiooniriski kategooria on mõistlikega jäta välja kahjuandmeid, mis on tõhusa operatsiooniriski mõõtmise ja juhtimise seisukohast olulised;
- e) ei krediidasutus suudab iga eraldiseisva kahju puhul teha kindlaks ja sisemises andmebaasis kajastada vähemalt järgmisi elemente:
- i) operatsiooniriski juhtumi kuupäev või algus, kui seda on võimalik kindlaks teha,
 - ii) operatsiooniriski juhtumi avastamise kuupäev;
 - iii) arvestuspäev.

Artikkel 22

Operatsiooniriski kahju ulatus

1. Pädevad asutused kinnitavad, et krediidasutus teeb kindlaks, kogub ja töötleb artikli 20 punkti d alapunktis i osutatud andmeid operatsiooniriski juhtumitega seotud kahjude kohta, kontrollides, et krediidasutus võtab nii operatsiooniriski juhtimisel kui ka AMA omavahendite nõude arvutamisel operatsiooniriski kahjus arvesse vähemalt järgmist:

- a) kasumiaruandes kajastatud otsesed tasud, sealhulgas varade väärtuse langus ja arveldustasud, ning operatsiooniriski juhtumist tingitud allahindlused;
- b) operatsiooniriski juhtumi tõttu kantud kulud, sealhulgas järgmine:
- i) väliskulud, mis on otseselt seotud operatsiooniriski juhtumiga, sealhulgas nõustajatele, advokaatidele või tarnijatele makstud õigusabikulud;
 - ii) enne operatsiooniriski juhtumit olnud positsiooni taastamisega seotud parandus- või asenduskulud, täpsete arvudena või, kui need ei ole kättesaadavad, hinnanguna;
- c) kasumiaruandes kajastatud eraldised või reservid võimaliku operatsiooniriski kahju katteks, sealhulgas väärkäitumisjuhtumitest tuleneva kahju katteks;

- d) operatsiooniriski juhtumist tuleneva kahju vormis ajutiselt kirjendatud kahju, mis on ajutiselt kirjendatud ülemineku- või vahekontodel ja mida ei kajastata veel kasumiaruandes, kuid mida kavatakse seal kajastada aja jooksul, mis on vastavuses ajutiselt kirjendatud kahju suuruse ja vanusega;
- e) oluline saamata jäänud tulu, mis on seotud kolmandate isikute lepinguliste kohustustega, sealhulgas otsus hüvitada kliendile operatsiooniriski juhtumist tulenenud kahju mitte hüvituse väljamakse või otsese makse kaudu, vaid tulude kohandamise kaudu, mille puhul loobutakse lepinguliste tasude kohaldamisest teatava ajavahemiku jooksul tulevikus või vähendatakse neid tasusid;
- f) ajastamiskahju, kui see hõlmab rohkem kui ühte majandusaastat ja toob kaasa õigusliku riski.
2. Lõike 1 kohaldamisel võivad pädevad asutused asjakohasel määral kinnitada, et krediidasutus teeb kindlaks, kogub ja töötleb operatsiooniriski juhtumise eesmärgil mis tahes täiendavaid andmeid, kui need pärinevad olulisest operatsiooniriski juhtumist, sealhulgas järgmist:
- a) operatsiooniriski juhtumist tingitud ohtlik olukord nullkahju vormis, sealhulgas IT-häired kauplemissaalis väljaspool kauplemisaega;
- b) operatsiooniriski juhtumist saadud kasu;
- c) alternatiivkulu kulude suurenemise või tulude vähenemise vormis, mis on tingitud operatsiooniriski juhtumist, mis takistab määratlemata äritegevust tulevikus, sealhulgas eelarvestamata personalikulud, saamata jäänud tulu ja protsesside parandamisega seotud projektikulud;
- d) sisemised kulud, sealhulgas ületunnitasu või lisatasu.
3. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused samuti, et krediidasutus jätab operatsiooniriski kahju ulatusest välja järgmised kirjed:
- a) materiaalse põhivara üldise haldamise lepingute kulud;
- b) sise- või väliskulud seoses äritegevuse edendamisega pärast operatsiooniriski juhtumit, sealhulgas ajakohastamise, parandamise, riskihindamise algatuste ja edendamisega seotud kulud;
- c) kindlustusmaksed.

Artikkel 23

Operatsiooniriski kirjade kajastatud kahjusumma

1. Pädevad asutused kinnitavad, et krediidasutus kajastab operatsiooniriski juhtumist tulenevat kahjusummat, nagu on osutatud artikli 20 punkti d alapunktis i, kontrollides vähemalt järgmist:
- a) et kantud kahju või kulude (sealhulgas eraldised, arveldustasud, kahju hüvitamiseks makstud summad, trahvid, viivised ja õigusabikulud) kogusummat käsitatakse kajastatud kahjusummana nii operatsiooniriski juhtumisel kui ka AMA omavahendite nõuete arvutamisel, kui ei ole ette nähtud teisiti;
- b) et juhul, kui operatsiooniriski juhtum on seotud tururiskiga, võtab krediidasutus operatsiooniriski kirjade kajastatud kahjusummas arvesse turupositsioonide likvideerimise kulusid; et juhul, kui positsiooni hoitakse pärast operatsiooniriski juhtumit tunnustamist tahtlikult avatuna, ei võeta operatsiooniriski kirjade kajastatud kahjusummas arvesse mingit osa kahjust, mis on tingitud ebasoodsatest turutingimustest pärast otsust hoida positsioon avatuna;
- c) et juhul, kui krediidasutuse protsesside häirete või puuduste tõttu tuleb maksta makse, võtab krediidasutus operatsiooniriski kirjade kajastatud kahjusummas arvesse operatsiooniriski juhtumit tõttu kantud kulusid, sealhulgas trahvid, intressimaksed, viivistasud ja õigusabikulud, välja arvatud algselt tasumisele kuuluv maksusumma;
- d) et juhul, kui on ajastamiskahju ja kui operatsiooniriski juhtum otseselt mõjutab kolmandaid isikuid, sealhulgas krediidasutuse kliendid, teenuste pakkujad ja töötajad, võtab krediidasutus operatsiooniriski kirje kajastatud kahjusummas arvesse ka finantsaruande korrigeerimist.
2. Lõike 1 kohaldamisel, kui operatsiooniriski juhtumist tuleneb kahjujuhtum, mis osaliselt kiiresti hüvitatakse, peavad pädevad asutused asjakohaseks, et krediidasutus võtab kajastatud kahjusummas arvesse üksnes sellist kahju osa, mida ei ole vastavalt artikli 21 punktile b kiiresti hüvitatud.

*Artikkel 24***Krediidiriskiga seotud operatsiooniriski kahju**

1. Pädevad asutused kinnitavad, et krediidasutus teeb kindlaks, kogub ja töötleb artikli 20 punkti d alapunktis i osutatud andmeid krediidiriskiga seotud operatsiooniriski kahjude kohta, kontrollides, et krediidasutus võtab operatsiooniriski juhtimisel operatsiooniriski kahjus arvesse vähemalt järgmist:
 - a) krediidasutuse kliendi poolt oma arvel tehtud pettused seoses krediitootete või -protsessiga krediidisuhte elutsükli algfaasis, sealhulgas laenuandmisotsuse tegemisele kallutamise võltsitud dokumentide või ebaõigete finantsaruannete abil, nt tagatise puudumine või ülehindamine ja võltsitud palgatoendid;
 - b) asjaga mitte kursis oleva teise isiku andmete abil tehtud pettused, sealhulgas laenuaotlused elektroonilise identiteedipettuse teel, mille puhul kasutatakse klientide andmeid või väljamõeldud identiteeti, või klientide krediitkaartide kasutamine pettuse eesmärgil;
2. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutus võtab vähemalt järgmisi meetmeid:
 - a) kohandab lõikes 1 kirjeldatud kahjujuhtumitega seotud andmekogumiskünnist kuni AMA-raamistiku teiste operatsiooniriski kategooriatega võrreldavale tasemele, kui see on asjakohane;
 - b) võtab lõikes 1 kirjeldatud kahjujuhtumite kogusummas arvesse pettuse avastamise ajal või pärast seda olemasolevat kogusummat ja mis tahes seotud kulusid, sealhulgas viivised ja õigusabikulud.

*Artikkel 25***Välisandmed**

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus järgib standardeid, mis on seotud artikli 20 punkti d alapunktis i osutatud välisandmete omadustega, kontrollides vähemalt järgmist:

- a) et juhul, kui krediidasutus osaleb operatsiooniriski juhtumite ja kahjude kohta andmete kogumisel konsortsiumialgatustes, suudab krediidasutus esitada andmed nende ulatuse, usaldusväärsuse ja terviklikkuse seisukohast sama kvaliteediga nagu see on siseandmete puhul, täites artiklite 21–24 kohaseid nõudeid, ja et ta teeb seda järjepidevalt igat liiki andmetega, mis on ette nähtud konsortsiumide aruandlusstandarditega;
- b) et krediidasutusel on andmete filtreerimise protsess, mis võimaldab spetsiaalselt kehtestatud kriteeriumide alusel välja valida asjakohased välisandmed, ning et kasutatavad välisandmed on asjakohased ja kooskõlas krediidasutuse riskiprofiiliga;
- c) et parameetrite hinnangute moonutuse vältimiseks tagab filtreerimisprotsess ühtse andmevaliku, olenemata kahjusummast, ja et juhul, kui krediidasutus teeb selles valikuprotsessis erandeid, on tal kehtestatud põhimõtted, millega on kindlaks määratud erandite tegemise kriteeriumid, ja dokumendid, milles kõnealuseid erandid põhjendatakse;
- d) et juhul, kui krediidasutus võtab kasutusele skaleerimise protsessi, mis hõlmab välisandmetes esitatud kahjusummade korrigeerimist, või sellega seotud jaotused, et sobitada andmed krediidasutuse äritegevuse, laadi ja riskiprofiiliga, on andmete skaleerimise protsess süstemaatiline ja statistiliselt põhjendatud, ja et see tagab väljundid, mis on kooskõlas krediidasutuse riskiprofiiliga;
- e) et krediidasutuse andmete skaleerimise protsess on ajas järjepidev ning et selle kehtivus ja tulemuslikkus vaadatakse regulaarselt läbi.

*Artikkel 26***Stsenaariumianalüüs**

1. Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus järgib standardeid, mis on seotud artikli 20 punkti d alapunktis iii osutatud stsenaariumianalüüsiga, kontrollides vähemalt järgmist:
 - a) et krediidasutusel on kindel juhtimisraamistik, mis on seotud stsenaariumianalüüsiga, mis annab usaldusväärseid hinnanguid, sõltumata sellest, kas stsenaariumi kasutatakse olulise mõjuga juhtumite või üldise operatsiooniriski hindamiseks;

- b) et stsenaariumiprotsess on selgelt kindlaks määratud, hästi dokumenteeritud, korratav ja välja töötatud nii, et see võimalikult palju vähendaks subjektiivsust ja kõrvalekaldeid, sealhulgas järgmist:
- i) riski alahindamine seetõttu, et toimunud juhtumite arv on väike;
 - ii) teabe ebaõige esitamine seetõttu, et stsenaariumi hindajal on huvide konflikt hindamise eesmärkide ja tagajärgedega;
 - iii) stsenaariumihindajatele ajaliselt lähedal toimunud juhtumite ülehindamine;
 - iv) hinnangu moonutus seoses kategooriatega, kus vastused kajastuvad;
 - v) uuringuküsimuste taustdokumentides või küsimustes endas esitatud teabe ebatäpsus.
- c) et kvalifitseeritud ja kogenud korraldajad tagavad protsessi järjepidevuse;
- d) et stsenaariumiprotsessis kasutatud eeldused põhinevad võimalikult palju asjakohastel siseandmetel ja välisandmetel, koos objektiivse ja erapooletu valimisprotsessiga;
- e) et valitud stsenaariumide arv, stsenaariumide uurimise tasand või uurimise ühikud on realistlikud ja nõuetekohaselt põhjendatud ning et stsenaariumihinnangutes võetakse arvesse sise- ja väliskeskonna asjakohaseid muutusi, mis võivad mõjutada krediitiasutuse operatsiooniriski;
- f) et stsenaariumihinnangute koostamisel võetakse arvesse võimalikke või tõenäolisi operatsiooniriski juhtumeid, mis ei ole veel täielikult või osaliselt realiseerunud operatsiooniriski kahjuks;
- g) et stsenaariumiprotsessi ja -hinnangute suhtes kohaldatakse usaldusväärset sõltumatut kontrolliprotsessi ja järelevaatamist.

Artikkel 27

Ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurid

Pädevad asutused hindavad, kas krediitiasutus järgib standardeid, mis on seotud artikli 20 punkti d alapunktis iv osutatud ärikeskkonna ja sisekontrolli teguritega, kontrollides vähemalt järgmist:

- a) et krediitiasutuse ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurid on ettevaatavad ja kajastavad potentsiaalseid operatsiooniriski allikaid, sealhulgas kiire majanduskasv, uute toodete kasutuselevõtt, tööjõu voolavus ja süsteemi rike;
- b) et krediitiasutusel on selged poliitikasuunised, mis piiravad AMA omavahendite nõuete vähendamist seoses ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurite kohandamisega;
- c) et punktis b osutatud ärikeskkonna ja sisekontrolli tegurite kohandamine on põhjendatud ning et nende asjakohasust kinnitab aja jooksul võrdlus tegelike sisemiste kahjuandmete suuna ja suurusega, ärikeskkonna tingimustega ja kontrollimeetmete valideeritud tulemuslikkuse muutusega.

2. JAGU

Operatsiooniriski mõõtmise süsteemi modelleerimise põhieeldused

Artikkel 28

Üldine hindamine

Pädevad asutused hindavad krediitiasutuse standardeid seoses operatsiooniriski mõõtmise süsteemi modelleerimise põhieeldustega, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punktides a ja c, kontrollitakse vähemalt järgmist:

- a) et krediitiasutus töötab välja, rakendab ja säilitab operatsiooniriski mõõtmise süsteemi, mis on metodoloogiliselt hästi põhjendatud, kajastab tõhusalt krediitiasutuse tegelikku ja potentsiaalset operatsiooniriski ning on AMA omavahendite nõuete arvutamisel usaldusväärne ja kindel;
- b) et krediitiasutusel on vastavalt artiklile 29 asjakohased põhimõtted arvutusandmete väljaselgitamiseks;
- c) et krediitiasutus kohaldab vastavalt artiklile 30 oma mudelis asjakohast detailsustaset;

- d) et krediidasutusel on vastavalt artiklile 31 asjakohane kord kahjujaotuste kindlaksmääramiseks;
- e) et krediidasutus määrab asjakohasel viisil vastavalt artiklile 32 kindlaks kahju koondjaotuse ja riskinäitajad.

Artikkel 29

Arvutusandmete väljaselgitamine

Selleks et hinnata, kas krediidasutusel on artikli 28 punkti b kohased asjakohased põhimõtted arvutusandmete väljaselgitamiseks, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutus on kindlaks määranud konkreetsed kriteeriumid ja näited operatsiooniriski juhtumite ja kahjude liigitamiseks ja käsitlemiseks arvutusandmetes ning et sellised kriteeriumid ja näited tagavad kahjuandmete ühtse käsitlemise kogu krediidasutuses;
- b) et krediidasutus ei võta arvutusandmetes kahjude puhul arvesse kindlustusest ja muudest riskide ülekandmise mehhanismidest tulenevaid hüvitusi;
- c) et krediidasutus on kehtestanud harvaesinevate juhtumite operatsiooniriski kategooriate puhul jälgimisperioodi, mis on pikem kui määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 3 punktis a osutatud miinimumperiood;
- d) et krediidasutus kasutab sagedus- ja raskusjaotuste hindamise arvutusandmete väljaselgitamisel üksnes avastamispäeva või arvestuspäeva ning et ta kasutab õigusliku riskiga seotud kahjude või eraldiste hõlmamiseks arvutusandmetesse mitte hilisemat kuupäeva kui arvestuspäev;
- e) et krediidasutuse mudeli miinimumkännise valik ei mõjuta negatiivselt operatsiooniriski näitajate täpsust ja et selliste mudeli miinimumkänniste kasutamine, mis on palju suuremad kui andmekogumiskännised, on piiratud ja asjakohaselt põhjendatud krediidasutuse poolt tehtud erinevate künniste tundlikkusanalüüsiga;
- f) et krediidasutus võtab arvutusandmetes arvesse kõiki operatsiooniriski kahjusid, mis ületavad valitud mudeli miinimumkännist, ja et ta kasutab neid (olenemata nende tasemest) AMA omavahendite nõuete arvutamisel;
- g) et krediidasutus korrigeerib andmeid asjakohasel määral, kui inflatsiooni või deflatsiooni mõju on oluline;
- h) et krediidasutus on koondanud ja võtnud arvutusandmetes üheainsa kahjuna arvesse kahjud, mille põhjuseks on ühise operatsiooniriski juhtumi vormis aljuhtum või mitu juhtumit, mis on seotud algse operatsiooniriski juhtumiga, mis põhjustab juhtumeid või kahjusid;
- i) et punkti h kohase käsitluse mis tahes võimalikud erandid on nõuetekohaselt dokumenteeritud ja põhjendatud, et vältida AMA omavahendite nõuete põhjendamatu vähendamist;
- j) et krediidasutus ei jäta AMA arvutusandmetest välja üheainsa juhtumi või seotud juhtumite operatsiooniriski kahjude olulisi kohandusi, kui kõnealuste kohanduste viitekuupäev jääb jälgimisperioodi sisse ja algse, üheainsa või punktis h osutatud aljuhtumi viitekuupäev jääb sellisest perioodist välja;
- k) et krediidasutus suudab jälgimisperioodiga hõlmatud iga aasta puhul eristada kahjusid, mis on seotud kõnealusel aastal avastatud või arvepidamises kajastatud juhtumitega, kahjudest, mis on seotud varasematel aastatel avastatud või arvepidamises kajastatud juhtumite kohandamise või koondamisega.

Artikkel 30

Detailsus

Selleks et hinnata, kas krediidasutus kohaldab oma mudelis asjakohast detailsustaset, nagu on osutatud artikli 28 punktis c, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutus võtab ühiste teguritega riskide koondamisel ja AMA operatsiooniriski kategooriate määratlemisel arvesse oma äritegevuse laadi, keerukust ja eripära ning operatsiooniriske, millele ta on avatud;
- b) et krediidasutus põhjendab operatsiooniriski kategooriate detailsuse valikut kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt ning et ta liigitab operatsiooniriski kategooriad ühtsete, sõltumatute ja muutumatute andmete alusel;

- c) et krediidasutuse poolt operatsiooniriski kategooriate puhul valitud detailsustase on realistlik ega mõjuta negatiivselt mudeli tulemuste või selle osade konservatiivsust;
- d) et krediidasutus vaatab regulaarselt läbi operatsiooniriski kategooriate detailsustaseme, tagamaks, et see on kogu aeg asjakohane.

Artikkel 31

Kahjujaotuste kindlakstegemine

Selleks et hinnata, kas krediidasutusel on artikli 28 punkti d kohane kord kahjujaotuse sageduse ja raskuse kindlaksmääramiseks, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutusel on hästi kindlaks määratud, dokumenteeritud ja jälgitav kord kahjujaotuste valimiseks, ajakohastamiseks ja läbivaatamiseks ning nende parameetrite hindamiseks;
- b) et kahjujaotuste valimise kord tagab krediidasutusele järjepidevad ja selged valikud, nõuetekohaselt kajastab riskiprofiili jaotuse äärealas ja hõlmab vähemalt järgmisi elemente:
 - i) statistiliste vahendite (sealhulgas graafikud, keskväärtused, variatsioon, asümmeetria ja ekstsess) kasutamine, et uurida arvutusandmeid iga operatsiooniriski kategooria puhul, et paremini mõista andmete statistilist profiili ja valida kõige sobivam jaotus;
 - ii) asjakohased jaotuse parameetrite hindamise meetodid;
 - iii) asjakohased diagnostikavahendid jaotuse hindamiseks andmete seisukohast, eelistades jaotusi, mis on kõige tundlikumad ääreala osas;
- c) et kahjujaotuse valimisel võtavad krediidasutused hoolikalt arvesse andmete positiivset asümmeetriat ja ekstsessi;
- d) et juhul, kui andmed on oluliselt hajutatud jaotuse äärealasse, ei kasutata ääreala hindamisel empiirilisi kõveraid, vaid pigem alam-eksponentjaotusi, mille ääreala langeb aeglasemalt kui eksponentjaotusel, välja arvatud juhul, kui on erandlikud põhjused muude funktsioonide kohaldamiseks, mida tuleb igal juhul nõuetekohaselt käsitleda ja täielikult põhjendada, et vältida AMA omavahendite nõuete põhjendamatu vähendamist;
- e) et juhul, kui jaotuse põhiosa ja ääreala puhul kasutatakse erinevaid kahjujaotusi, kaalub krediidasutus hoolikalt, millist põhiosa-ääreala mudeli künnist valida;
- f) et valitud põhiosa-ääreala mudeli künnise puhul esitatakse dokumenteeritud statistilised andmed, mida täiendatakse vajaduse korral kvalitatiivsete elementidega;
- g) et jaotuse parameetrite hindamisel kajastab krediidasutus arvutusandmete mittetäielikkust seoses mudeli miinimumkünnise kasutamisega või et ta põhjendab mittetäielike arvutusandmete kasutamist sellega, et see ei avalda negatiivset mõju parameetrite hinnangute täpsusele ega AMA omavahendite nõuetele;
- h) et krediidasutusel on metoodika parameetrite hinnangute varieeruvuse vähendamiseks ja ta kohaldab kõnealuste hinnangute puhul veamäärasid, sealhulgas usaldusvahemikud ja p-väärtused;
- i) et juhul, kui krediidasutus kasutab klassikaliste hinnangute üldistamisel põhinevaid ligikaudseid hinnanguid, millel on head statistilised omadused, sealhulgas suur tõhusus ja väike kõrvalekalle andmete teadmata alusjaotuse kogu ümbruses, suudab ta tõendada, et nende kasutamine ei alahinda riski kahjujaotuse äärealal;
- j) et krediidasutus hindab andmete ja valitud jaotuse sobivust, kasutades nii graafilist kui ka kvantitatiivset laadi diagnostikavahendeid, mis on tundlikumad andmejaotuse ääreala kui põhiosa puhul, eelkõige juhul, kui andmed on väga hajutatud äärealasse;
- k) et vajaduse korral, sealhulgas juhul, kui diagnostikavahendid ei taga selgelt kõige sobivama jaotuse valikut või ei leevenda valimimahu ja hinnatud parameetrite arvu mõju sobivustestis, kasutab krediidasutus hindamismeetodeid, mis võrdlevad kahjujaotuste suhtelist toimimist, sealhulgas tõenäosusmäär, Akaike teabekriteerium ja Schwarz Bayesi kriteerium;

- l) et krediidasutusel on regulaarne tsükkel valitud kahjujaotuste aluseks olevate eelduste kontrollimiseks ja et juhul, kui eeldused tunnistatakse kehtetuks, sealhulgas kui need genereerivad väärtusi, mis jäävad väljapoole kehtestatud piirväärtusi, on krediidasutus testinud alternatiivseid meetodeid, ja et ta on nõuetekohaselt liigitanud eeldustes tehtud muudatused vastavalt komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 529/2014 ⁽¹⁾.

Artikkel 32

Kahju koondjaotuse ja riskinäitajate kindlaksmääramine

Selleks et hinnata, kas krediidasutus määrab asjakohasel viisil kindlaks kahju koondjaotuse ja riskinäitajad, nagu on osutatud artikli 28 punktis e, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutuse poolt selleks otstarbeks välja töötatud meetodid tagavad asjakohase riskinäitajate täpsuse ja stabiilsuse;
- b) et riskinäitajaid täiendatakse teabega nende täpsuse kohta;
- c) et olenemata kahju sagedus- ja raskusjaotuste koondamiseks kasutatud meetoditest (nt Monte Carlo simulatsioonid, Fourier' teisendusega seotud meetodid, Panjer' algoritm ja ühekordse kahju lähendused), võtab krediidasutus kasutusele kriteeriumid, mille alusel leevendatakse valimiga seotud ja arvulisi vigu ning nähakse ette selliste vigade ulatuse määri;
- d) et Monte Carlo simulatsioonide kasutamise korral on tehtavate sammude arv kooskõlas jaotuste kujuga ja eesmärgiks seatud usaldusnivooga;
- e) et juhul, kui kahjujaotuse ääreala on suur ja jaotust mõõdetakse kõrge usaldusnivoo juures, on sammude arv piisavalt suur, et vähendada valimi varieeruvust vastuvõetava tasemeni;
- f) et Fourier' teisenduse või muude arvuliste meetodite kasutamise korral võetakse hoolikalt arvesse algoritmi stabiilsuse ja vealeviku küsimusi;
- g) et krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteemiga genereeritud riskinäitajad järgivad riski monotoonsuspõhimõtet, mille puhul genereeritakse aluseks oleva riskiprofiili suurenemise korral suuremad omavahendite nõuded ja aluseks oleva riskiprofiili vähenemise korral väiksemad omavahendite nõuded;
- h) et krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteemiga genereeritud riskinäitajad on juhtimise ja majanduslikust seisukohast realistlikud ning et krediidasutus kohaldab asjakohaseid meetodeid, et vältida maksimaalse ühekordse kahju ülempiiri kehtestamist, välja arvatud juhul, kui ta ülempiiri olemasolu selgelt objektiivselt põhjendab, ja väldib jaotuse esimese statistilise näitaja puudumist;
- i) et krediidasutus konkreetselt hindab operatsiooniriski mõõtmise süsteemi tulemuste usaldusväärsust, tehes sisendandmete või selle parameetrite puhul asjakohase tundlikkusanalüüsi.

3. JAGU

Oodatav kahju ja korrelatsioon

Artikkel 33

Oodatav kahju

Pädevad asutused hindavad krediidasutuse standardeid seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punkti a kohase oodatava kahjuga, kinnitades, et juhul, kui krediidasutus arvutab AMA omavahendite nõuded üksnes seoses ettenägematu kahjuga, täidab ta vähemalt järgmisi nõudeid:

- a) et krediidasutuse oodatava kahju hindamise meetoodika on kooskõlas AMA omavahendite nõuete arvutamiseks kasutatava operatsiooniriski mõõtmise süsteemiga, mis hõlmab nii oodatavat kahju kui ka ettenägematut kahju, ning et oodatava kahju hindamise protsessi kasutatakse operatsiooniriski kategooriate kaupa ja see on ajaliselt järjepidev;
- b) et krediidasutus määrab kindlaks oodatava kahju, kasutades statistilisi andmeid, mida äärmuslikud kahjud eriti ei mõjuta, sealhulgas mediaani ja kärbitud keskvaartust, eelkõige keskmiselt või tugevasti jaotuse ääralasse koondunud andmete puhul;

⁽¹⁾ Komisjoni 12. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 529/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mille kohaselt hinnatakse sisereitingute meetodi ja täiustatud mõõtmismudelil põhineva meetodi laienduste ja muudatuste olulisust (ELT L 148, 20.5.2014, lk 36).

- c) et krediidasutuse kohaldatav oodatava kahju maksimaalne tasaarvestus on seotud oodatava kogukahjuga ja et iga operatsiooniriski kategooria oodatava kahju maksimaalne tasaarvestus on seotud asjakohase oodatava kahjuga, mis arvutatakse krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteemi kohaselt, mida kohaldatakse selle kategooria suhtes;
- d) et tasaarvestused, mida krediidasutus lubab iga operatsiooniriski kategooria oodatava kahju puhul, on kapitali asendamise vormis, või et need on muul viisil kättesaadavad oodatava kahju katmiseks suure kindlusega üheaastase perioodi jooksul;
- e) et juhul, kui tasaarvestus on muul kujul kui eraldised, piirab krediidasutus tasaarvestuse kättesaadavust tegevustega, mille puhul on kahju hästi prognoositav, stabiilne ja korrapärane;
- f) et krediidasutus ei kasuta oodatava kahju tasaarvestusena selliste erakorraliste operatsiooniriski kahjujuhtumite erireserve, mis on juba aset leidnud;
- g) et krediidasutus dokumenteerib selgelt, kuidas oodatavat kahju mõõdetakse ja kajastatakse, sealhulgas, kuidas mis tahes oodatava kahju tasaarvestused vastavad punktides a–f sätestatud tingimustele.

Artikkel 34

Korrelatsioon

Pädevad asutused hindavad krediidasutuse standardeid seoses määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punktis d osutatud korrelatsiooniga, kinnitades, et juhul, kui krediidasutus arvutab AMA omavahendite nõuded, tunnustades väiksemat kui täit korrelatsiooni üksikute operatsiooniriski hinnangute vahel, täidab ta vähemalt järgmisi nõudeid:

- a) et krediidasutus võtab hoolikalt arvesse mis tahes vormis lineaarset või mittelineaarset sõltuvust seoses kõigi andmetega kas jaotuse põhiosa või ääreala puhul kahe või enama operatsiooniriski kategooria raames või üheainsa operatsiooniriski kategooria raames;
- b) et krediidasutus toetab korrelatsioonieeldusi võimalikult palju empiiriliste andmete analüüsi ja eksperdihinnangute asjakohase kombinatsiooni abil;
- c) et iga operatsiooniriski kategooria kahjud on üksteisest sõltumatud;
- d) et juhul, kui punktis c sätestatud tingimus ei ole täidetud, liidetakse sõltuvad kahjud kokku;
- e) et ainult juhul, kui punktis c ja d sätestatud tingimusi ei saa täita, modelleeritakse sõltuvus operatsiooniriski kategooriate sees asjakohasel viisil;
- f) et krediidasutus võtab hoolikalt arvesse sõltuvust jaotuse ääreala juhtumite vahel;
- g) et krediidasutus ei võta sõltuvuse struktuuri aluseks Gaussi jaotust või normaaljaotust;
- h) et kõik krediidasutuse kasutatavad eeldused seoses sõltuvusega on konservatiivsed, võttes arvesse operatsiooniriski sõltuvuse modelleerimisega seotud ebakindlust, ja et krediidasutuse konservatiivsus suureneb, kui sõltuvuseelduste rangus ja tulenevate omavahendite nõuete usaldusväärsus väheneb;
- i) et krediidasutus põhjendab nõuetekohaselt kasutatavaid sõltuvuse eeldusi ja et ta teeb regulaarselt tundlikkusanalüüsi, et hinnata sõltuvuse eelduste mõju AMA omavahendite nõuetele.

4. JAGU

Kapitali allokeerimise mehhanism

Artikkel 35

Operatsiooniriski mõõtmise süsteemi koostõla

Pädevad asutused hindavad krediidasutuse standardeid seoses operatsiooniriski mõõtmise süsteemi sisemise järjepidevusega, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punktis e, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutuse kapitali allokeerimise mehhanism on koostõlas krediidasutuse riskiprofiliga ja operatsiooniriski mõõtmise süsteemi üldise ülesehitusega;
- b) et AMA omavahendite nõuete allokeerimisel võetakse arvesse operatsiooniriski juhtimise ja sisekontrolli riski ja kvaliteedi võimalikke erinevusi grupi osade vahel, millele AMA omavahendite nõuded allokeeritakse;

- c) et puuduvad praegused või prognoositavad praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tasumiseks;
- d) et AMA omavahendite nõuete allokeerimine konsolideerimisgrupi tasandilt allapoole grupi osadele, kes osalevad operatsiooniriski mõõtmise süsteemis, põhineb usaldusväärsetel ja võimalikult riskitundlikel meetodikatel.

4. PEATÜKK

KINDLUSTUS JA MUUD RISKIDE ÜLEKANDMISE MEHHAANISMID

Artikkel 36

Üldpõhimõtted

Pädevad asutused hindavad, kas krediidasutus täidab nõudeid, mis on seotud kindlustuse ja muude riskide ülekandmise mehhanismide mõjuga AMA raames, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punkti e viimases lauses ja artiklis 323, kinnitades vähemalt järgmist:

- a) et kindlustusandja täidab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõikes 2 osutatud tegevusloa nõudeid kooskõlas artikliga 37;
- b) et kindlustust pakutakse kolmanda isiku kaudu, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõike 3 punktis e, kooskõlas artikliga 38;
- c) et krediidasutus väldib riski maandamise tehnikate korduvat arvessevõtmist, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 322 lõike 2 punktis e, kooskõlas artikliga 39;
- d) et riskimaanduse arvutamine kajastab asjakohaselt kindlustuskaitset, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõike 3 punktis d, ja et kindlustuse arvessevõtmise raamistik on hästi põhjendatud ja dokumenteeritud, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõike 3 punktis f, sealhulgas järgmine:
 - i) kindlustuskaitse on seotud krediidasutuse operatsiooniriski profiiliga kooskõlas artikliga 40;
 - ii) krediidasutus kasutab keerukat riskimaandusarvutust kooskõlas artikliga 41;
 - iii) riskimaanduse arvutamine on õigeaegselt viidud kooskõlla krediidasutuse operatsiooniriski profiiliga vastavalt artiklile 42;
- e) et krediidasutuse kindlustuse arvessevõtmise meetodika hõlmab diskonteerimise või väärtuskärbete teel kindlustuse arvessevõtmise summas kõiki asjakohaseid elemente, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõike 3 punktides a ja b ning artikli 323 lõikes 4, kooskõlas artikliga 43;
- f) et krediidasutus tõendab, et muude riskide ülekandmise mehhanismide kasutamisel on märkimisväärne riskide maandamise mõju, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 323 lõike 1 teises lauses, kooskõlas artikliga 44;

Artikkel 37

Kindlustusandja tegevusloa samaväärsus

Selleks et hinnata artikli 36 punkti a kohaseid kindlustusandja tegevusloa nõudeid, võtavad pädevad asutused arvesse, et kolmandas riigis tegevusloa saanud ettevõtja täidab tegevusloa nõudeid, kui kõnealune ettevõtja täidab usaldatusnõudeid, mis on samaväärsed liidus kohaldatavate usaldatusnõuetega, sealhulgas määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 323 osutatud nõuded.

Artikkel 38

Kindlustuse pakkumine kolmanda isiku kaudu

1. Selleks et hinnata, et kindlustuskaitset AMA omavahendite nõuete tarbeks pakub kolmas isik, nagu on osutatud artikli 36 punktis b, kinnitavad pädevad asutused määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 47 osutatud krediidasutuse konsolideeritud olukorra põhjaliku hindamise alusel, et krediidasutusel ega ühelgi teisel konsolideerimise alla kuuluval üksusel ei ole kindlustust pakkuvas isikus osalust ega olulist osalust, nagu on osutatud vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktides 35 ja 36.

2. Kui lõike 1 nõuded on täidetud ainult osaliselt, käsitatakse kolmanda isiku kaudu pakutava kindlustusena üksnes sellist osa pakutavast kindlustusest, mille puhul lõplik vastutus lasub nõuetekohasel kolmandast isikust üksusel, tulenevalt asjaolust, et risk on tegelikult viidud välja konsolideeritud üksustest.

Artikkel 39

Riski maandamise tehnikate korduv arvessevõtmine

Selleks et hinnata, ega AMA omavahendite nõuete tarbeks kasutatava kindlustuskaitse puhul ei võeta riski maandamise tehnikaid arvesse mitu korda, nagu on osutatud artikli 36 punktis c, kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutus on astunud mõistlikke samme, tagamaks, et krediidasutus ega ükski teine konsolideerimise alla kuuluv üksus ei kindlusta tahtlikult edasi lepinguid, mis katavad operatsiooniriski juhtumeid, mille krediidasutus on algselt juba kindlustanud.

Artikkel 40

Kindlustusrisiki kaardistamise protsess

1. Selleks et hinnata, kas kindlustuskaitse on seotud krediidasutuse riskiprofiiliga, nagu on osutatud artikli 36 punkti d alapunktis i, kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutus on järginud hästi dokumenteeritud ja põhjendatud kindlustusrisiki kaardistamise protsessi, mille raames krediidasutus kujundab kindlustuskaitse, mis on kooskõlas kõigi selliste operatsiooniriski kahjude tõenäosuse ja mõjuga, mida ta võib kanda.

2. Lõike 1 kohaldamisel kinnitavad pädevad asutused, et krediidasutus teeb vähemalt järgmist:

- a) hindab kindlustushüvituse tõenäosust ja võimalikku kindlustusandjatel maksete saamise ajaraamistikku, sealhulgas nõude vaidlustamise tõenäosust, kõnealuse protsessi kestust ning praegust vaidluste lahendamise määra ja tingimusi, tuginedes kindlustusrisiki juhtimise rühma kogemustele ja võttes vajaduse korral arvesse asjakohaste välisekspertide (sealhulgas nõuete käsitlejad, vahendajad ja kindlustusandjad) hinnanguid;
- b) kasutab punktist a tulenevaid hinnanguid, et hinnata kindlustuse toimimist operatsiooniriski juhtumi korral, ja kujundab selle protsessi, et hinnata kindlustuse reageerimist kõigi operatsiooniriski mõõtmise süsteemi sisestatud asjakohaste kahju- ja stsenaariumiandmete puhul;
- c) punkti b kohase hindamise alusel kaardistab kindlustuslepingud krediidasutuse seoses enda operatsiooniriskidega võimalikult üksikasjalikul tasemel, kasutades kõiki kättesaadavaid allikaid, sealhulgas siseandmed, välisandmed ja stsenaariumianalüüsid;
- d) kasutab asjakohaseid eksperditeadmisi ning teeb kõnealust kaardistamist läbipaistvalt ja järjepidevalt;
- e) määrab kindlustuse varasemale ja prognoositavale toimimisele asjakohase kaalu, hinnates kindlustuslepingu komponente;
- f) saab ametliku heakskiidu asjakohaselt riskiorganilt või -komiteelt;
- g) vaatab kindlustuse kaardistamise protsessi perioodiliselt läbi.

Artikkel 41

Keeruka riskimaandusarvutuse kasutamine

Selleks et hinnata, et krediidasutus kasutab keerukat riskimaandusarvutust, nagu on osutatud artikli 36 punkti d alapunktis ii, kinnitavad pädevad asutused, et kindlustuskaitse AMAs arvessevõtmise modelleerimismeetod vastab vähemalt järgmistele tingimustele:

- a) see on kooskõlas operatsiooniriski mõõtmise süsteemiga, mis on vastu võetud, et kvantifitseerida brutokahju, mille puhul ei ole arvesse võetud kindlustust;
- b) see on läbipaistev seoses selliste kahjude tegeliku tõenäosuse ja mõjuga, mida krediidasutus kasutab AMA omavahendite nõuete üldiseks kindlaksmääramiseks, ja sellega seoses ka järjepidev.

*Artikkel 42***Riskimaanduse arvutamise viimine kooskõlla operatsiooniriski profiiliga**

Selleks et hinnata, kas riskimaanduse arvutamine on õigeaegselt viidud kooskõlla krediidasutuse operatsiooniriski profiiliga, nagu on osutatud artikli 36 punkti d alapunktis iii, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) kui kindlustuse laad või krediidasutuse operatsiooniriski profiil on oluliselt muutunud, vaatab krediidasutus läbi kindlustuse kasutamise ja vajaduse korral arvutab ümber AMA omavahendite nõuded;
- b) kui on kantud olulist kahju, mis mõjutab kindlustuskaitset, arvutab krediidasutus AMA omavahendite nõuded ümber konservatiivsemalt;
- c) kui kindlustuskaitse on ootamatult lõppenud või vähenenud, on krediidasutus valmis viivitamata asendama kindlustuslepingu lepinguga, mille tingimused ja kaitse on samaväärsed või paremad, suurendama oma AMA omavahendite nõudeid tasemeni, mille puhul ei võeta arvesse kindlustust;
- d) et krediidasutus arvutab kapitali koos ja ilma kindlustuseta sellise detailsusega, et olemasoleva kindlustussumma mis tahes vähenemise, sealhulgas olulise kahju maksmise kaudu, või kindlustuskaitse muutumise mõju saab viivitamata võtta arvesse AMA omavahendite nõuetes.

*Artikkel 43***Kõigi asjakohaste elementide hõlmamine**

1. Selleks et hinnata, et krediidasutuse kindlustuse arvessevõtmise meetodika hõlmab diskonteerimise või väärtuskärbete teel kindlustuse arvessevõtmise summas kõiki asjakohaseid elemente, nagu on osutatud artikli 36 punktis e, kinnitavad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) et krediidasutus uurib erinevaid tegureid, mis tekitavad riski, et kindlustusandja ei tee eeldatavaid makseid, ja vähendavad riski ülekandmise tulemuslikkust, sealhulgas kindlustusandja suutlikkus teha õigel ajal makseid ja krediidasutuse suutlikkus nõue õigel ajal kindlaks teha, analüüsida ja edastada;
- b) et krediidasutus uurib, kuidas punktis a osutatud erinevad tegurid on mõjutanud kindlustuse maandavat mõju operatsiooniriski profiilile varem ja kuidas need võivad mõjutada seda tulevikus;
- c) et krediidasutus kajastab punktis a osutatud ebakindlust, tehes AMA omavahendite nõuetes asjakohaseid konservatiivseid väärtuskärpeid;
- d) et krediidasutus võtab hoolikalt arvesse kindlustuslepingute omadusi, sealhulgas seda, kas kõnealused lepingud hõlmavad üksnes kahju, mida nõutakse sisse või millest teatatakse kindlustusandjale lepingu kestuse ajal, mistõttu ei ole kaetud mis tahes kahju, mis avastatakse pärast lepingu aegumist, või kas need katavad kahju, mida kantakse lepingu kestuse ajal, isegi juhul, kui see ei ole avastatud ja nõue esitatakse alles pärast lepingu aegumist, või kas kahju on otsene kahju või tsiviilvastutuskahju;
- e) et krediidasutus võtab oma kahju andmebaasides arvesse ja täielikult dokumenteerib andmed kindlustusväljamaksete kohta kahju liikide kaupa ja määrab vastavalt väärtuskärped;
- f) et krediidasutusel on kahju kindlakstegemise, analüüsi ja nõuete töötlemise protseduurid, et kontrollida kindlustusandja pakutavat tegelikku kindlustuskaitset või suutlikkust saada kahjunõueteiga seotud maksed mõistliku aja jooksul;
- g) et krediidasutus sõnaselgelt eraldi kvantifitseerib ja modelleerib väärtuskärped seoses iga asjakohase kindlakstehtud ebakindlusega, selle asemel, et kohaldada arvutamisel ühtainust kõiki ebakindlusi hõlmavat väärtuskärpet või teha väärtuskärpe pärast arvutamist;
- h) et krediidasutus võtab maksimaalselt arvesse kindlustusandja nõuete rahuldamise suutlikkuse riski, kohaldades kindlustuse modelleerimise meetodikas asjakohaseid väärtuskärpeid;
- i) et krediidasutus tagab, et vastaspoole makseviivituse korral nõuete rahuldamise suutlikkuse riski hinnatakse asjaomase kindlustuslepingu alusel vastutava kindlustusandja krediidikvaliteedi põhjal, olenemata sellest, kas kindlustusandja emattevõtjal on parem reiting või kas risk on üle kantud kolmandale isikule;

- j) et krediidasutus kasutab konservatiivseid eeldusi seoses kindlustuslepingute uuendamisega samadel tingimustel ja sama kaitsega, nagu need olid algsetel või olemasolevatel lepingutel;
- k) et krediidasutusel on kindlaks määratud protsessid, tagamaks, et AMA kindlustusmetoodikas kajastatakse asjakohaselt kindlustuslepingu limiitide võimalikku ammendumist ning kindlustuskaitse taastamise hinda ja kättesaadavust, samuti juhtumeid, mil kindlustuslepingu kaitse ei ole kooskõlas krediidasutuse operatsiooniriski profiiliga.
2. Lõike 1 kohaldamisel võivad pädevad asutused olla seisukohal, et ei ole vaja kohaldada nõuet, mille kohaselt peab krediidasutus kohaldama väärtuskärpeid kuni kindlustuslepingu või sellest taganemise tähtaja lõpuni, kui kaitset uuendatakse ja see on pidev ning täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:
- a) kui krediidasutus suudab tõendada, et on olemas pidev kaitse, millel on vähemalt 365 päevaks samaväärsed või paremad tingimused ja kaitse;
- b) kui krediidasutusel on kindlustusleping, mida kindlustusandja ei saa tühistada, välja arvatud juhul, kui kindlustusmakseid ei tasuta, või mille puhul on lepingust taganemise tähtaeg pikem kui üks aasta.

Artikkel 44

Muud riskide ülekandmise mehhanismid

Selleks et hinnata, kas krediidasutus on tõendanud, et muude riskide ülekandmise mehhanismide kasutamisel on märkimisväärne riskide maandamise mõju, nagu on osutatud artikli 36 punktis f, teevad pädevad asutused vähemalt järgmist:

- a) kinnitavad, et krediidasutusel on kogemused muude riskide ülekandmise mehhanismide instrumentide ja nende omadustega, sealhulgas kaitse tõenäosus ja maksete õigeaegsus, enne kui neid instrumente võib kajastada krediidasutuse operatsiooniriski mõõtmise süsteemis;
- b) keelavad muude riskide ülekandmise mehhanismide kasutamise AMA omavahendite nõuete puhul aktsepteeritavate riski maandamise instrumentidena, kui muid riskide ülekandmise mehhanisme hoitakse või kasutatakse kauplemise, mitte riskijuhtimise eesmärgil;
- c) kontrollivad kaitse müüja vastavust nõuetele, sealhulgas kas ta on reguleeritud või reguleerimata üksus, ja pakutud kaitse laadi ja omadusi, sealhulgas kas see on otsene kaitse, väärtpaberistamine, garantiimehhanism või tuletisinstrument;
- d) kinnitavad, et edasiantud tegevusi ei käsitata muude riskide ülekandmise mehhanismide osana;
- e) kinnitavad, et krediidasutus arvutab kapitali iga arvutamise korral AMA omavahendite nõuded koos ja ilma muude riskide ülekandmise mehhanismideta sellise detailsusega, et olemasoleva kaitse summa mis tahes vähenemise mõju saab viivitamata võtta arvesse kapitalinõuetes;
- f) kinnitab, et juhul, kui on kantud olulist kahju, mis mõjutab muude riskide ülekandmise mehhanismide pakutavat kaitset, või kui muude riskide ülekandmise mehhanismide lepingud tekitavad olulist ebakindlust seoses nende pakutava kaitsega, arvutab krediidasutus AMA omavahendite nõuded ümber konservatiivsemalt.

5. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 45

Üleminekusäte

Seoses artiklis 1 osutatud AMA hindamisega krediidasutuse puhul, kes käesoleva määruse jõustumise kuupäeval juba kasutab operatsiooniriski omavahendite nõuete arvutamiseks AMA, või krediidasutuse puhul, kes on juba taotlenud luba kasutada AMA sellel eesmärgil, kohaldatakse mõlemat järgmist:

- a) käesolevat määrust kohaldatakse alates ühe aasta möödumisest selle jõustumisest;
- b) artikli 34 punkti g kohaldatakse alates kahe aasta möödumisest selle jõustumisest.

*Artikkel 46***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. märts 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
